

nového hlavního přelíčení, takže nejvyšší soud jako soud zrušovací ve věci samé rozhodnouti nemůže, bylo učiniti opatření podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878.

Čís. 4790.

Podmínky beztrestnosti pro účinnou lítost dle § 187 tr. zák.

Předal-li pachatel (§ 183 tr. zák.) dříve, než o jeho zpronevěře zvěděla vrchnost, poškozenému s jeho souhlasem místo zpronevěřených peněz k volné dispozici inventář usedlosti své a své manželky, může býti účasten beztrestnosti pro účinnou lítost (§§ 187, 188 tr. zák.), třeba náhrada škody byla tu dána i ze jmění jeho manželky — ovšem za jeho činného spolupůsobení — a třebaže poškozený proti úmluvě použil výtěžku k zaplacení jiné pohledávky než ze zpronevěry.

(Rozh. ze dne 25. září 1933, Zm I 480/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 14. dubna 1933, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ 183, 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 b) tr. ř., byla shledána opodstatněnou.

Vzhledem k vývodům zmateční stížnosti a k podstatě věci jest osud zmateční stížnosti závislým na řešení otázky účinné lítosti. Rozsudek nepřiznává obžalovanému beztrestnost z onoho důvodu proto, že náhrada škody nebyla poskytnuta a zajištěna pachatelem samým z jeho vlastního jmění, a že zajištění není napravením škody ve smyslu § 187 tr. zák. Zmateční stížnost právem vytýká chybné řešení otázky účinné lítosti a to po stránce skutkové i právní.

Předně je poukázati k tomu, že podle stálého výkladu, dávaného ustanovení § 187 tr. zák. judikaturou nejvyššího soudu (viz sb. n. s. čís. 4282, 4012, 3927 a j.) nebylo by závady, že za spolupůsobení pachatelova měla býti náhrada škody poskytnuta též ze jmění jeho manželky, neboť záleželo by jen na tom, zda obžalovaný při náhradě škody, pokud byla poskytnuta (zajištěna) ze jmění jeho manželky, činně spolupůsobil, v kterémžto směru rozsudek, vycházející z mylného předpokladu právního, zjištění neučinil. Další pochybení rozsudku spočívá v tom, že se blíže neobíral otázkou, zda a pokud obžalovaný není vyviněn účinnou lítostí, již projevil tím, že následkem úmluvy učiněné s poškozeným spolkem dne 12. listopadu 1930, tedy dříve než četnictvo zvědělo o zpronevěře — což se stalo dne 16. nebo 17. listopadu 1930 — před tímto dnem skutečně poškozenému spolku předal movitý in-

ventář usedlosti své a své manželky, který pak spolkem byl rozprodán. Souhlasil-li poškozený spolek s takovýmto způsobem náhrady škody, totiž, že na místě zpronevěřených peněz mu byl dán k volné dispozici stěžovatelem veškeren movitý inventář usedlosti, nebylo by lze upříti obžalovanému beztrestnost pro účinnou lítost podle §§ 187 a 188 tr. zák., pokud tento inventář skutečně včas soukromému účastníku odevzdal, a pokud tím celá z jeho trestného činu vzniklá škoda byla nahrazena. Vzákladě těchto právních zásad, které si nalézací soud neuvědomil, bude třeba, by především byla zjištěna výše výtěžku docíleného rozprodejem inventáře jakož i dále okolnost, zda tímto výtěžkem je kryta celá stěžovateli z jeho činu prokazatelná škoda. V posléze uvedeném směru však rozsudek úplně selhává, neboť zjistil jen, že stěžovatel zpronevěřil částku »přesahující 20.000 Kč«. Při tom bude nalézacímu soudu uvažovati, že škodou obžalovaným způsobenou jsou nejen částky, které on sám zpronevěřil, nýbrž po případě též částky zpronevěřené obžalovaným Tomášem B-em, při nichž on spolupůsobil nějakým v § 5 tr. zák. uvedeným způsobem, a že dále obžalovanému nemůže býti na úkor, pokud snad poškozený použil výtěžku za movité věci proti úmluvě k zaplacení jiné pohledávky, než pohledávky ze zpronevěry obžalovaného povstalé — viz údaj svědka Antónína D-a.

Leč nelze předem vyloučiti možnost, že by nalézací soud po případě nedospěl ku přesvědčení, že výtěžkem z inventáře byla kryta celá stěžovatelem způsobená škoda a je se proto zabývati i dalším obsahem rozsudkového výroku, pokud vylučuje předpoklady beztrestnosti podle § 187 tr. zák., jakož i příslušnými výtkami stížnosti. Napadený rozsudek vylučuje účinnou lítost projevenou dlužním úpisem ze dne 14. listopadu 1930 proto, že tímto listem stanovené závazky posuzuje jen jako zajištění náhrady, nikoliv jako skutečné její poskytnutí. Tu je ovšem přisvědčiti rozsudku, že pouhé zajištění náhrady škody zřízením knihovní zástavy není ještě konečnou náhradou ve smyslu § 187 tr. zák. (viz i rozhodnutí sb. n. s. čís. 1789, 3266, 4012), avšak pro otázku beztrestnosti podle §§ 187 a 188 tr. zák. záleží v takových případech na tom, zda dohoda, sloužící za základ knihovnímu zajištění, je narovnáním a zda pachatel dostal jeho podmínkám. Bude proto nalézacímu soudu i hodnotiti, zda jde vzhledem k obsahu dlužního úpisu o dohodu odpovídající narovnání podle § 188 b) tr. zák. a, zda se obžalovaný zachoval i jinak podle tohoto předpisu, při čemž ovšem je přihlížeti k civilní žalobě.

Namítá-li zmateční stížnost s hlediska zmatku neúplnosti rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., že účinná lítost nevyvěrá v případě stěžovatelově jen z jeho podpisu dlužního listu, nýbrž již z prohlášení obžalovaného, které učinil dne 12. listopadu 1930 k zástupcům poškozeného záložního a spořitelního spolku a kterým za svoje zpronevěry dal k dispozici i veškeren svůj nemovitý majetek, jest sice správné, že svědci Antonín D., František C. a Tomáš P. potvrdili u hlavního přelíčení, že obžalovaný projevil ochotu dáti celý svůj majetek k dispozici, leč pro otázku beztrestnosti z důvodu účinné lítosti nemůže v souzeném případě býti rozhodující tato pachatelem projevená ochota škodu nahra-

dití (§ 187 tr. zák.), nýbrž jen způsob, jakým škodu ve skutečnosti nahradil, a tu vychází ze spisů, že přes ono — tvrzené — původní prohlášení usedlost poškozenému spolku postoupena nebyla, nýbrž uzavřeno bylo jen narovnání, v dlužním úpisu obsažené.

Čís. 4791.

Koncesovaný obchodník, který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924; avšak osoba, která vzala aparát ten bez povolení do úschovy — třebaže jen přechodně na několik málo dní a z ochoty — dopustila se tím přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924.

(Rozh. ze dne 25. září 1933, Zm II 388/31.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 1. října 1931, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle § 24 (I) zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, — takto právem: Zmateční stížnosti obžalovaného Aloise M-a se vyhovuje, napadený rozsudek v části týkající se tohoto obžalovaného jako zmatečný se zrušuje a obžalovaný Alois M. se zprošťuje podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby, že v době od 3. do 7. července 1931 v B., bez povolení přechovával radiotelefonní zařízení, čímž se dopustiti měl přečinu podle § 24 odst. 1 zákona čís. 9/24. Zmateční stížnost obžalovaného Jana M-a se zamítá.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje o obžalovaném Aloisu M-ovi, že má v J. závod s radioaparáty a že výnosem ministerstva průmyslu, obchodu a živností bylo mu dáno povolení ku prodeji a přechovávání radiotelefonních přístrojů a zařízení se stanovištěm v J., a sice pro místnosti vyznačené v náčrtku přiloženém k žádosti; shledal pak u tohoto obžalovaného skutkovou podstatu přečinu podle § 24 odst. 1 zák. ze dne 20. prosince 1923 čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 v tom činu, že za účelem propagace rozhlasu předváděl radiopřístroj Telefunken též v okolí J. a to dne 3. července 1931 v obci B., kdež postavil antenu v hostinci Jana M-a, jenž nemá povolení ke zřízení radiostanice, zřídil přijímací stanici, předváděl pak přístroj přítomným hostům a nechal jej pak v hostinci až do 7. července 1931, kdy byl četnictvem zabaven.

Zmateční stížnost tohoto obžalovaného právem vytýká rozsudku vadné právní zhodnocení skutkového stavu (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.). Rozsudek skutkově zjištěnou činnost obžalovaného podřadil pojmu »přechovávání« ve smyslu § 3 odst. 2 a § 24 odst. 1 zák. vycházeje s hlediska, že obžalovaný Alois M. onen přístroj neprodal, že tudíž